

زن
در ترازوی عدالت

تألیف و پژوهش:

اخگر تقی پور

سرشناسه تقی پور، اخگر / ۱۳۵۱-

عنوان و نام پدیدآور: زن در ترازوی عدالت/ تالیف و پژوهش اخگر تقی پور .

مشخصات نشر: تهران: کلبه هنر، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۱۰۴ص.

شابک: 978-600-94249-7-9 : ۱۵۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: زنان - موضوع اجتماعی

موضوع: زنان - مع اجتماعی - نمونه پژوهشی

موضوع: زن پژوهی

رده بندی کنگره: ۳۹۵.۰۱۷ (ت) / HO۱۲۱

رده بندی دیویی: ۳۰۵/۴۲

شماره کتابشناسی ملی: ۲۲۰۰۴۶۴



انتشارات کلبه هنر

زن در ترازوی عدالت

تألیف و پژوهش: اخگر تقی پور

چاپ و صحافی: مدیران

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۵ • شمارگان: ۵۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۵۰۰۰۰ ریال • شابک: 978-600-94249-7-9

ایمیل: akhgar.t@gmail.com

حق چاپ و نشر انحصاراً محفوظ است

فهرست

۹	پیشگفتار
۱۱	مقدمه
۱۳	فصل اول: موضوع تحقیق
۱۵	اهمیت تحقیق
۱۶	روش تحقیق
۱۶	اهداف تحقیق
۱۷	هدف کلی
۱۷	اهداف جزئی
۱۷	سوالات تحقیق
۱۹	فصل دوم: ادبیات تحقیق
۲۱	عدالت چیست
۲۱	اقسام عدالت
۲۱	عدل الهی
۲۲	عدالت فردی
۲۲	عدالت اجتماعی
۲۳	ارجمندی و فضیلت عدالت
۲۴	عدالت از نگاه افلاطون
۲۵	عدالت از دیدگاه ارسطو
۲۵	عدالت از نگاه دانشوران مسلمان
۲۶	برابری

۲۷	برابری در قرآن
۳۰	زنان و سهمی از برابری
۳۱	زن و مرد با همدیگر متفاوتند
۳۲	تعریف تبعیض
۳۳	تفاوت‌های بیولوژیک بهانه‌ای برای تبعیض میان زنان و مردان
۳۴	تفاوت‌های بیولوژیک میان زن و مرد تا چه اندازه مهم است؟
۳۵	مفهوم تبعیض و تبعیض جنسی
۳۷	بقایان انگاها و اوری فرهنگی تبعیض آمیز نسبت به زن و ...
۳۹	خشونت علیه زنان
۳۹	خشونت خانگی
۴۱	خشونت روحی یا روانی
۴۱	کشف یک درماندگی
۴۲	شیوه رفتار با زنان
۴۴	اشتغال زنان، انگیزه، علل و پیامدها
۴۸	پیامدهای (مثبت و منفی) اشتغال
۴۸	پیامدهای مثبت اشتغال زنان
۴۹	پیامدهای منفی اشتغال
۵۰	علل رشد اشتغال زنان (ریشه‌های تاریخی، فرهنگی، اجتماعی و ...)
۵۱	مفهوم کلی توسعه
۵۳	توسعه و فرهنگ
۵۴	زن در روند توسعه
۵۷	سازمان ملل متحد، توسعه و زنان
۵۹	جنبش آگاهی بخش زنان
۶۰	تعریف واژه فمینیسم
۶۱	انواع فمینیسم

۶۲	برابری خواهان مارکسیست
۶۲	برابری خواهان افراطی (رادیکال)
۶۳	زنان و فمینیسم
۶۳	پیامدهای فمینیسم
۶۵	نظر خاص اسلام نسبت به زن
۶۶	آزادی انتخاب
۶۶	نگرش خانوادگی اساسی به حقوق زن
۶۷	مسئله حجاب زنان
۶۸	حجاب محدود کننده نسبت
۶۹	فصل سوم : زن و عدالت اجتماعی
۷۱	نظریه خفقان زنان
۷۱	تعادل در خانواده شرط تحقق جامعه مدنی
۷۶	موانع اصلی پیشرفت زنان
۷۶	زنان و آموزش
۷۷	زنان و بهداشت
۷۷	خشونت علیه زنان
۷۸	خشونت ابزاری برای تسلیم محض زن در برابر مرد
۷۹	زنان در منصب قدرت و تصمیم گیری
۸۰	حقوق انسانی زن
۸۰	چند دیدگاه در مورد حقوق زن
۸۰	انواع نظریات (طرفداران حقوق زن)
۸۰	تفاوت جنسی
۸۱	موانع و مشکلات زنان در اجتماع
۸۲	الف - ساختار جنسی زنان:

۸۲	ب- موانع ناشی از وظایف ویژه زنان
۸۳	موانع برون زاء:
۸۳	الف - فرهنگ و باورهای عمومی
۸۴	ب - ارزش‌های شایع
۸۵	پ - عدم تخصص و سواد
۸۵	ت - عدم خود باوری و اعتماد به نفس
۸۶	ث - مرد سالاری
۸۶	«عوامل مؤثر در انریسر مشارکت زنان»
۸۹	موانع اشتغال زنان
۹۰	الف (موانع) باور کی
۹۰	ب (موانع فرهنگی
۹۱	موانع اجتماعی:
۹۱	۱ - آموزش
۹۲	۲ - مسائل موفقیت
۹۲	۳ - تفکیک شغلی
۹۳	د (موانع اقتصادی
۹۳	ب (اختلاف دستمزد
۹۳	ج (نوع مشاغل
۹۴	عوامل مؤثر در رفع موانع اشتغال زنان.
۹۷	فصل چهارم: نتیجه گیری و پیشنهادات
۹۹	نتیجه گیری
۱۰۱	پیشنهادات

پیشگفتار

برای تلاش فرهنگی و حقوقی در راه رسیدن زن به نقطه مطلوب از لحاظ اجتماعی، از لحاظ فردی دو گونه هدف می‌شود تصویر کرد:

یک هدف این است که برای رسیدن زن به کمال وجودی تلاش و مبارزه کنیم و بنویسیم و بگوییم. یعنی زن در جامعه خود به حق انسانی و حقیقی خود برسد، ثانیاً استعدادهای او شکوفا بشود و رشد حقیقی و انسانی یابد کند و در نهایت به تکامل انسانی که بتواند به پیشرفت و جامعه خود کمک کند و در محدوده توانمندیهای خود دنیا را به بهشت برین و زیبایی مبدل کند.

اما نوعی هدف دیگر هم این است که ما از گفتن و تلاش و احیاناً مبارزه بخواهیم حالت تخاصم و جدایی و رقابت میان دو جنس زن و مرد به وجود بیاوریم و دنیایی بر اساس رقابت بسازیم، چنانچه گویی مردان در یک طرف و زنان در طرف دیگر قرار دارند و بر سر دستاوردی با هم نزاع می‌کنند و زن می‌خواهد در این قسمت بر سر دست برزایق شود!

در این کتاب رد پای این دو نوع نگاه را پی خواهیم گرفت.



مقدمه

زن ضریان حیات خانواده است. قلب جامعه در سینه خانواده می تپد از همین رو صعود یا سقوط هر جامعه‌ای را باید به سبب زندگی، جایگاه و منزلت اجتماعی زنان نسبت داد. در فاز سوم توسعه هستیم در آستانه قرن بیست و یکم اما هنوز هم اجحاف و تبعیض نسبت به زنان آنان را چونان «نیمه خاموش جهان» تصور می‌کنیم. این تصور با آرمان توسعه انسانی چه نسبتی دارد؟ آیا توسعه بدون تغییر این تصور تحقق می‌یابد؟ و یا چگونه توسعه بدون مشارکت نیمی از جهان ممکن است؟

نقش زنان در جامعه با حذف و یا تضعیف نقش آن در خانه و خانواده چگونه به توسعه انسانی در جامعه خواهد انجامید؟ نقش زن و خانواده در کدام جامعه را مکمل الگو و ایده آل است؟ یا به عبارت دیگر «توسعه برای چه» و «بدست که». چنین سؤالاتی از نظر عمیق به ارزش‌های انسانی، دینی و ملی نشأت می‌گیرد. زنان نیمه خاموش از جهانی هستند که قانون آن توسط مردان صادر می‌شود. اما هنگامی که بدرستی جهان امروز را در سایه نگرانی، فقیق بررسی کنیم، در می‌یابیم به واقع این زنان هستند که بی‌کم و کاست بار رشد جهان را به دوش می‌کشند، اما متأسفانه در جهانی که زندگی می‌کنیم با یک اجحاف نسبت به زنان با ابعاد وسیعی رو به رو هستیم. این اجحاف موجب شده که حتی خود زنان به عنوان نیمی از جهان قدر و منزلت خود را پاس نداشته و جهان ناسپاس نیز هر روز زیانهای عظیمی را بر خود هموار سازد. ابعاد زیانبار این تعافل تا بدانجا پیش رفته که در برخی موارد دیگر امید احراز هویت به کلی زایل گردیده است. همانگونه که آمارها آشکار ساخته‌اند بحرانهای اخلاقی و بن بست‌های خانوادگی، رشد بی رویه جمعیت شیوع بسیاری از بیماریهای لاعلاج و ... همه و همه در نتیجه

رشد ناکافی زنان و وجود فقر فرهنگی در میان آنان است. نابرابریهای آموزشی و بی عدالتیهای دیگر باعث شده که سالانه رقم قابل توجه‌ایی از نیروی انسانی جهان بیهوده تلف شود.

برای تبیین و ارائه یک شناخت روشن و شفاف از مفهوم در جایگاه زنان مطالعات و تحقیقات زیادی شده است. محققین در پی آشکار سازی معضلات و مشکلات زنان در سطح بین‌المللی، مجامع و دستگاههای مسئول علاوه بر تلاشهای گوناگون برای گردآوری اطلاعات و گزارش نامه‌ها، دولتها به ترسیم استراتژیهای کارساز برای توجه بیشتر به زنان موظف شده‌اند، اما در سطح بین‌المللی پرداختن به شئون زنان با رویکردهای بعضاً متفاوت و متناقضی روبه‌رو شده است. در کشورهای اسلامی نیز همین گوناگونی دیدگاهها مشهود است و این به خاطر گرایش دولتهای خاک‌پرکن، دینی اسلامی و میزان درک و دریافت آنها از مبانی تفکر دینی در ایران اسلامی بی‌مبالغه باید گفت، که توجه به زنان در هفده سال گذشته از نظر انجام مطالعات وسیع و اجرای طرحهای کاربردی و گسترش با هیچ دوره‌ای از تاریخ این سرزمین قابل قیاس نیست. چنین رویکردی در کشور با سانسور حرفه‌ای از دریافت‌های عمیق دینی با قرار گرفتن توده‌های امت اسلامی در پرتو شعر و شناخت بی‌سابقه‌ی حضرت امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری بوده است. علاوه بر آن تحول عظیم فرهنگی و حصول عینی انقلاب اسلامی در ایران بود نوع و نحوه نگرش به شأن زنان را در میان مردم دگرگون ساخت. همچنین دولت خدمتگذار و دیگر دستگاههای اداره‌کننده کشور گامهای بسیار ارزنده‌ای را در این زمینه برداشتند.

با این همه مسأله زنان ابعاد و زوایای بزرگ و پیچیده‌ای دارد و به رغم همه تلاشهای انجام شده هر روز مسایل و مشکلات زنان بر دوش جامعه ما سنگین‌تر می‌گردد. بر این اساس تا حل قطعی و کامل مسائل فاصله‌هایی نه چندان اندک در پیش است.

این کتاب شامل چهار فصل است که در فصل اول اهداف تحقیق - اهمیت تحقیق - موضوع تحقیق - سؤالات تحقیق و روش تحقیق مورد بررسی قرار گرفته است. فصل دوم به ادبیات تحقیق پرداخته شده و موضوع عدالت را در ابعاد مختلف مطالعه کرده است. فصل سوم، مربوط به موانع اصلی پیشرفت زنان - موانع اشتغال زنان و عوامل مؤثر در افزایش مشارکت زنان است. فصل چهارم مربوط به نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادات است.